

STRESZCZENIE

Tytułem pracy doktorskiej były: „Elementy pedagogiki personalistycznej w wybranych programach szkolnych i podstawach programowych realizowanych w szkołach ponadpodstawowych w latach 1945-2015”.

Mając na uwadze konstrukcję rozprawy doktorskiej, składa się ona z sześciu rozdziałów, z części zarówno teoretycznej, metodologicznej, a także poświęconej przedstawieniu wyników badań. Dodatkowo, w pracy znajduje się również strona tytułowa, dedykacja, plan pracy, wstęp, zakończenie, wykaz skrótów, bibliografia, wykaz tabel i wykresów, streszczenie w języku polskim i angielskim oraz aneks.

W pierwszym rozdziale pracy doktorskiej, poświęconym problemowi podstaw bogatej filozofii personalistycznej, przedstawione zostały najważniejsze treści, dotyczące genezy oraz kierunków rozwoju myśli określanej mianem personalistycznej. W rozdziale tym, ukazane zostały także zagadnienia związane z podstawowymi, najważniejszymi problemami filozofii personalistycznej, a także z głównymi nurtami, związanymi z myślą personalistyczną. W rozdziale tym, zostały przedstawione najważniejsze treści, dotyczące filozofii personalistycznej, poszczególnych przedstawicieli personalizmu, takich jak Borden Parker Bowne, Ralph Tyler Flewelling, George Holmes Howison, Emmanuel Mounier, Jacques Maritain, P. Teilhard de Chardin, Wincenty Granat, Karol Wojtyła/Jan Paweł II, Czesław Stanisław Bartnik, ojciec Mieczysław Albert Krąpiec, Rudolf Hermann Lotze, William Stern i innych, najważniejszych przedstawicieli i reprezentantów zarówno amerykańskiej, francuskiej, polskiej jak i niemieckiej myśli personalistycznej.

W rozdziale drugim, ukazane zostały główne zagadnienia, związane z poszczególnymi przymiotami, atrybutami, a także cechami, które przysługują każdej osobie ludzkiej, podkreślanych i respektowanych w pedagogice personalistycznej, która jest oparta na filozofii personalistycznej. W niniejszym rozdziale pracy doktorskiej, zostały przedstawione najważniejsze i fundamentalne treści, takie jak integralne, wszechstronne i całościowe wychowanie, które jest realizowane w pedagogice personalistycznej, zagadnienia dotyczące godności osoby ludzkiej, podmiotowości,

a także wolności, rozumności/mądrości, transcendentnego ukierunkowania się oraz zwrócenia człowieka wobec samego Absolutu, Boga, które są podkreślane i respektowane w pedagogice personalistycznej. W rozdziale tym, zostały przedstawione również zagadnienia, które dotyczą ludzkiej niepowtarzalności, a także niezwykle istotnych miłości i odpowiedzialności, które są podkreślane i akcentowane w pedagogice określanej mianem personalistycznej. W niniejszym rozdziale pracy doktorskiej, ukazane zostały również treści, związane z istotą samowychowania, które jest w pełni zgodne z zagadnieniami pedagogiki personalistycznej. W rozdziale drugim, zostały przedstawione również zagadnienia, dotyczące najważniejszych i najwybitniejszych przedstawicieli, niezwykle istotnej z punktu widzenia rozwoju nauk społecznych i humanistycznych, personalistycznej myśli pedagogicznej.

W kolejnym rozdziale, który jest rozdziałem trzecim, mającym charakter metodologiczny, zostały ukazane fundamentalne treści, związane z metodologią badań. W poszczególnych częściach niniejszego rozdziału, został przedstawiony przedmiot badań, cele badań (zarówno cel główny, jak i cele szczegółowe, określane mianem teoretyczno-poznawczych oraz praktyczno-wdrożeniowych), problemy badawcze (zarówno problem główny, jak i niezwykle istotne problemy szczegółowe). W dalszej części niniejszego rozdziału, zostały przedstawione również najważniejsze treści, związane z metodą, wybraną techniką, narzędzi, a także organizacji oraz przebiegu badań.

W rozdziale czwartym, przedstawione zostały fundamentalne zagadnienia, związane z programami szkolnymi, a także podstawami programowymi, które były realizowane w szkołach o charakterze ponadpodstawowym w latach 1945-2015. W niniejszym rozdziale, zostały ukazane istotne treści, dotyczące charakterystyki i struktury programów szkolnych oraz najistotniejsze treści, związane z realizowanymi podstawami programowymi.

W rozdziale piątym, ukazane zostały istotne zagadnienia, dotyczące personalistycznego procesu pedagogicznego, określanego mianem wychowawczego oraz dydaktycznego, realizowanego w środowisku szkolnym. W niniejszym rozdziale, zostały przedstawione takie istotne elementy, jak metodyka pracy wychowawczej oraz dydaktycznej w pedagogice określanej mianem personalistycznej, która jest realizowana w szkole. Istotne znaczenie w tym przypadku mają cele i treści o charakterze wychowawczym oraz dydaktycznym, zakres istotnych metod zarówno wychowawczych, jak i dydaktycznych oraz zagadnienia dotyczące ideału

wychowawczego. W rozdziale tym, zostały ukazane również fundamentalne treści, odnoszące się do problematyki nauczyciela i ucznia w pedagogice określanej mianem personalistycznej. W tym przypadku, zostały przedstawione najważniejsze zagadnienia, dotyczące relacji zachodzących pomiędzy takimi istotnymi osobami (mając na uwadze proces pedagogiczny) jak nauczyciel i uczeń, a także pomiędzy poszczególnymi uczniami. Innymi zagadnieniami, poruszonymi w rozdziale piątym, były również charakterystyka osoby nauczyciela oraz ucznia. W niniejszym rozdziale, zostały przedstawione również zagadnienia dotyczące szkoły, która ma charakter istotnego środowiska wychowawczego, na co w sposób jednoznaczny wskazuje pedagogika, określana mianem personalistycznej.

W rozdziale szóstym, zostały ukazane wyniki badań oraz analiz, dotyczących zakresu powszechności wybranych elementów pedagogiki, określanej mianem personalistycznej, w badanych wybranych programach szkolnych i podstawach programowych, które były przeznaczone do realizacji w szkołach o charakterze ponadpodstawowym, na przestrzeni lat 1945-2015. W pierwszej części niniejszego rozdziału, zostały przedstawione wyniki badań i analiz, dotyczących zgodności celów i osiągnięć o charakterze wychowawczym i dydaktycznym, które były zawarte w badanych dokumentach, z pedagogiką określaną mianem personalistycznej. W drugiej części rozdziału szóstego, zostały ukazane wyniki badań oraz analiz, dotyczących zgodności treści i zagadnień, zawartych w badanych dokumentach, z pedagogiką personalistyczną. Kolejna część niniejszego rozdziału, została poświęcona przedstawieniu wyników badań i analiz, związanych z zagadnieniami zgodności niezwykle istotnych metod oraz procedur osiągania celów, które zostały zawarte w objętych badaniami dokumentach, z pedagogiką określaną mianem personalistycznej.